

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті

**Ғылым. Инновациялар.
Ақпараттық қоғам.**

**Наука. Инновации.
Информационное общество.**

Астана 2014

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательно ссылка на Комитет по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан.

**Ғылым. Инновациялар. Ақпараттық қоғам.
Наука. Инновации. Информационное общество.**

2011-2013

**Статистикалық бюллетень
Статистический бюллетень**

Ғылым. Инновациялар. Ақпараттық қоғам/ Статистикалық бюллетень / қазақ және орыс тілдерінде / 34 бет

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті
Бас редактор Ө.А. Смайылов

Бюллетень Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің www.stat.gov.kz Интернет-ресурсында қол жетімді.

Мекенжай: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Орынбор, 8 Министрліктер Үйі, 4 кіреберіс Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті
тел. +7 7172 74 95 47, 74 92 95
факс +7 7172 74 95 46
Электрондық мекенжай: statistika@stat.gov.kz
Интернет-ресурс: <http://www.stat.gov.kz>

Шартты белгілер:
- – құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Жекелеген жағдайдарда қорытынды мен қосылғыштар сомасы арасындағы шамалы айырмашылықтар деректерді дөңгелектеумен түсіндіріледі.

Наука. Инновации. Информационное общество/ Статистический бюллетень / на казахском и русском языках / 34 стр.

Комитет по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан
Главный редактор Смаилов А.А.

Бюллетень доступен на Интернет-ресурсе Комитета по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан www.stat.gov.kz.

Адрес: Республика Казахстан, 010000 г. Астана, Орынбор, 8 Дом Министерств, 4 подъезд Комитет по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан
тел. +7 7172 74 95 47, 74 92 95
факс +7 7172 74 95 46
Электронный адрес: statistika@stat.kz
Интернет-ресурс: <http://www.stat.gov.kz>

Условные обозначения:
- – явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

В отдельных случаях незначительные расхождения между итогами и суммой слагаемых объясняются округлением данных.

Мазмұны

Содержание

1.	Ғылыми-техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар Организации, осуществляющие научно-техническую деятельность	4
2.	Ғылымның кадрлық әлеуеті Кадровый потенциал науки	6
3.	Ғылыми-техникалық қызметтің экономикалық көрсеткіштері Экономические показатели научно-технической деятельности	10
4.	Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің нәтижелілігі Результативность научных исследований и разработок	14
5.	Инновациялар Инновации.....	18
6.	Ақпараттық қоғам Информационное общество.....	22
7.	Халықаралық салыстырулар Международные сравнения.....	26

1. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР ОРГАНИЗАЦИИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

1.1 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны

Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по секторам деятельности

бірлік

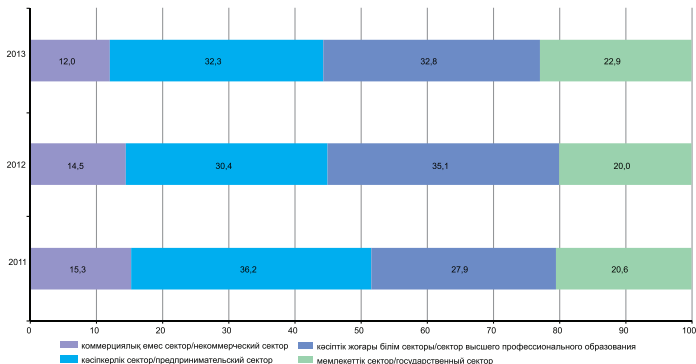
единиц

	2011	2012	2013	
Барлығы	412	345	341	Всего
соның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік сектор	85	69	78	государственный сектор
кәсіптік жоғары білім секторы	115	121	112	сектор высшего профессионального образования
кәсіпкерлік сектор	149	105	110	предпринимательский сектор
коммерциялық емес сектор	63	50	41	некоммерческий сектор

Зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдарды бөлу құрылымы Структура распределения организаций, выполняющих исследования и разработки

пайызбен

в процентах

1.2 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны

Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

бірлік

единиц

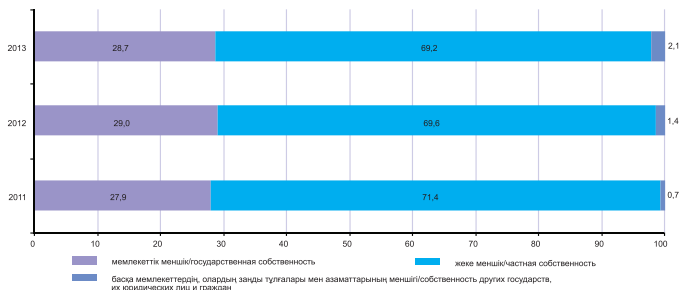
	2011	2012	2013	
Барлығы	412	345	341	Всего
оның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	115	100	98	государственная собственность
жеке меншік	294	240	236	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	3	5	7	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдарды бөлу

Распределение организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

пайызбен

в процентах

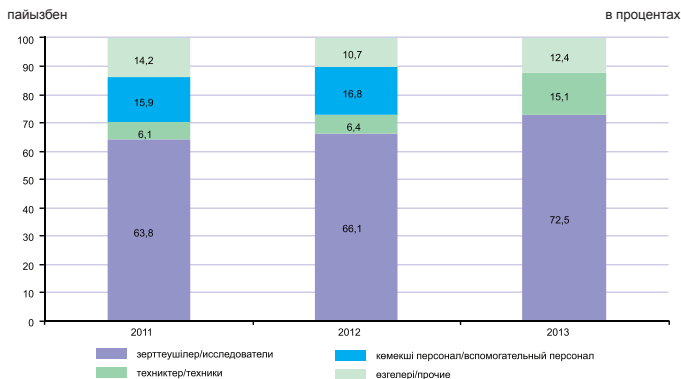

2. ҒЫЛЫМНЫҢ КАДРЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ КАДРОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ НАУКИ

2.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны Численность персонала, занятого исследованиями и разработками

	адам					человек
	Персонал саны	Оның ішінде				
		зерттеушілер	техниктер	көмекші персонал	өзгелері	
	Численность персонала	В том числе				
		исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие	
2011	18 003	11 488	1 102	2 558	2 558	
2012	20 404	13 494	1 310	3 421	2 179	
2013	23 712	17 195	3 586	...	2 931	

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санының құрылымы Структура численности персонала, занятого исследованиями и разработками

**2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен
айналысатын персонал саны**
**Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, по
секторам деятельности**

адам	человек			
	2011	2012	2013	
Барлығы	18 003	20 404	23 712	Всего
оның ішінде қызмет секторлары бойынша:				в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	5 909	4 921	5 516	государственный сектор
кәсіптік жоғары білім секторы	5 516	9 405	11 828	сектор высшего профессионального образования
кәсіпкерлік сектор	5 164	4 718	5 036	предпринимательский сектор
коммерциялық емес сектор	1 414	1 360	1 332	некоммерческий сектор

**2.3 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен
айналысатын зерттеушілер саны**
**Численность исследователей, занятых исследованиями и разработками, по
секторам деятельности**

адам	человек			
	2011	2012	2013	
Зерттеушілер	11 488	13 494	17 195	Исследователи
оның ішінде қызмет секторлары бойынша:				в том числе по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	3 144	2 755	3 855	государственный сектор
кәсіптік жоғары білім секторы	4 410	6 845	9 208	сектор высшего профессионального образования
кәсіпкерлік сектор	3 052	2 987	3 155	предпринимательский сектор
коммерциялық емес сектор	882	907	977	некоммерческий сектор

2.4 2013 жылға ғылыми дәрежесі бойынша зерттеушілер саны
Численность исследователей по ученым степеням за 2013г.

адам		человек			
	Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	Оның ішінде			
		бейіні бойынша докторлар	философияның PhD докторлары	ғылым докторлары	ғылым кандидаттары
	Исследователи с учеными степенями	В том числе			
		доктора по профилю	доктора философии PhD	доктора наук	кандидаты наук
2011	4 867	1 486	95	-	3286
2012	5 544	719	131	1 065	3 629
2013	7 426	605	218	1 688	4 915

2.5 2013 жылы ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған зерттеуші-мамандар санының қозғалысы

Движение численности специалистов-исследователей, выполнявших научные исследования и разработки в 2013г.

адам	Есепті жылдың басына На начало отчетного года	Қабылданған қызметкерлер Принято работников				человек
		барлығы всего	оның ішінде в том числе			
			ЖОО-ны бітіргеннен кейін после окончания ВУЗа	басқа ғылыми ұйымдардың из других научных организаций	басқалары прочие	
Зерттеуші-мамандар одан: бейіні бойынша докторы философия-ның PhD докторы ғылым докторы ғылым кандидаты магистр	16 106 679 190 1 394 4 651 2 025	3 724 167 57 447 694 681	969 24 11 41 152 332	1 349 92 25 219 306 184	1 406 51 21 187 236 165	Специалисты-исследователи из них: доктор по профилю доктор философии PhD доктор наук кандидат наук магистр

	Қатардан кеткен қызметкерлер Выбыло работников				Есепті жылдың соңына На конец отчетного года	
	барлығы всего	оның ішінде в том числе				
		өз еркі бойынша по собствен- ному желанию	штатты қысқартуға байланысты в связи с сокращением штатов	басқа себептер бойынша по прочим причинам		
Зерттеуші- мамандар	2 635	2 005	150	480	17 195	Специалисты- исследователи
одан: бейіні бойынша						из них:
докторы философия- ның PhD	241	166	39	36	605	доктор по профилю
докторы ғылым	29	22	-	7	218	доктор философии PhD
докторы ғылым	153	122	4	27	1 688	доктор наук
кандидаты	430	357	2	71	4 915	кандидат наук
магистр	270	187	27	56	2 436	магистр

3. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

3.1 ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі және сыртқы шығындар Внутренние и внешние затраты на НИОКР

млн. теңге

млн. тенге

	2011	2012	2013	
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі және сыртқы шығындар, барлығы	58 715,9	68 460,4	73 949,9	Внутренние и внешние затраты на исследования и разработки, всего
оның ішінде:				в том числе:
ішкі шығындар	43 351,6	51 253,1	61 672,7	внутренние затраты
сыртқы шығындар	15 364,3	17 207,3	12 277,2	внешние затраты

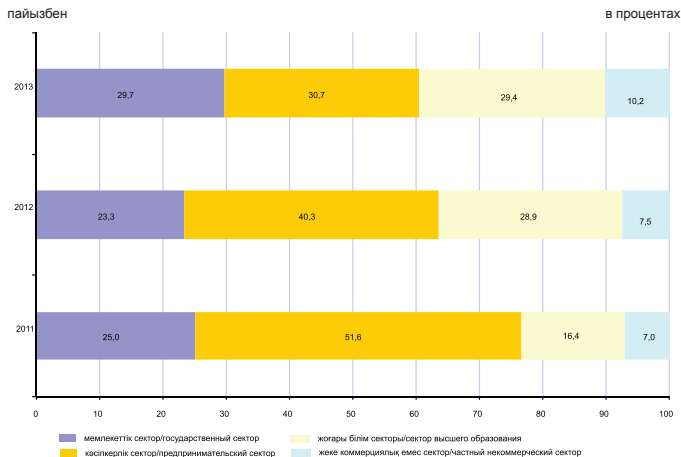
3.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности

млн. теңге

млн. тенге

	2011	2012	2013	
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	43 351,6	51 253,1	61 672,7	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
оның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік	10 833,0	11 960,5	18 304,3	государственный
кәсіпкерлік	22 366,4	20 626,1	18 151	предпринимательский
				высшего
				профессионального
кәсіптік жоғары білім	7 100,1	14 832,3	18 926,1	образования
коммерциялық емес	3 052,1	3 834,2	6 291,2	некоммерческий

Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы
Структура внутренних затрат на исследования и разработки по секторам деятельности

3.3 Жұмыс түрлері бойынша ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на НИОКР по видам работ

млн. теңге

млн. тенге

	2011	2012	2013	
Ішкі шығындар, барлығы олардан:	43 351,6	51 253,1	61 672,7	Внутренние затраты, всего
іргелі зерттеулер	7 682,9	12 063,4	18 197,0	из них:
қолданбалы зерттеулер	27 565,8	28 898,0	33 369,4	фундаментальные исследования
тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер	8 102,9	10 291,7	10 106,3	прикладные исследования
				опытно-конструкторские разработки

Жұмыс түрлері бойынша ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар құрылымы

Структура внутренних затрат на научные исследования и разработки по видам работ

3.4 Ғылым салалары бойынша ҒЗТҚЖ-ға жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на НИОКР по отраслям наук

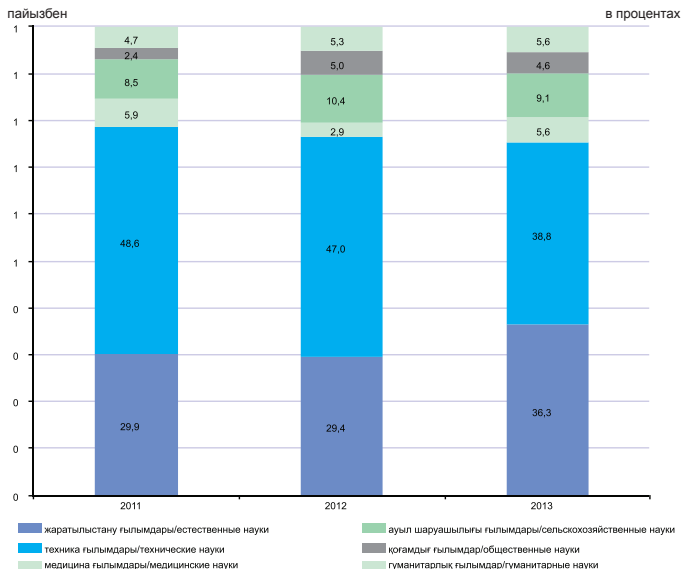
млн. теңге

млн. тенге

	2011	2012	2013	
Ішкі шығындар, барлығы	43 351,6	51 253,1	61 672,7	Внутренние затраты, всего
оның ішінде:				в том числе:
жаратылыстану	11 809,3	14 700,1	22 361,3	естественные
техника	23 245,1	25 311,6	23 938,3	технические
медицина	2 266,3	1 359,4	3 450,4	медицинские
ауыл шаруашылығы	3 310,9	4 928,1	5 628,1	сельскохозяйственные
қоғамдық	926,5	2 371,1	2 857,1	общественные
гуманитарлық	1 793,5	2 582,8	3 437,5	гуманитарные

Зерттеулер мен өзiрлемелерге жұмсалған iшкi шығындардың құрылымы

Структура внутренних затрат на исследования и разработки

4. ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР МЕН ӨЗІРЛЕМЕЛЕРДІҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК

4.1 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні*

Динамика подачи заявок на охранные документы по объектам промышленной собственности*

бірлік				единиц
	2011	2012	2013	
Өнертабысқа өтінімдер берілді	1 600	1 468	2 036	Подано заявок на изобретения
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 415	1 337	1 824	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	185	131	212	иностранными заявителями
Пайдалы модельдерге патент беруге өтінімдер берілді	143	182	208	Подано заявок на выдачу патентов на полезные модели
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	78	110	128	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	65	72	80	иностранными заявителями
Өнеркәсіптік үлгілерге қорғау құжаттарын беруге өтінімдер берілді	257	238	361	Подано заявок на выдачу охранных документов на промышленные образцы
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	136	119	138	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	121	119	223	иностранными заявителями
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларын тіркеуге өтінімдер берілді	3 725	9 104	10 427	Подано заявок на регистрацию товарных знаков и знаков обслуживания
оның ішінде:				в том числе:
Мадридтік жүйе бойынша	-	5 108	5776	по Мадридской системе
ұлттық өтініш берушілер	1 890	2 176	2 471	национальными заявителями
шетелдік өтініш берушілер	1 835	1 820	2 180	иностранными заявителями

	2011	2012	2013	
Селекциялық жетістіктерге патент беруге өтінімдер берілді:	164	105	79	Подано заявок на выдачу патентов на селекционные достижения:
соның ішінде:				в том числе:
Жануарлар тұқымдарына оның ішінде:	14	9	16	Породы животных
ұлттық өтініш берушілер	14	9	16	в том числе:
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	национальными заявителями
Өсімдік сорттары оның ішінде:	150	96	63	иностранными заявителями
ұлттық өтініш берушілер	146	80	60	Сорта растений
шетелдік өтініш берушілер	4	16	3	в том числе:
				национальными заявителями
				иностранными заявителями

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша.

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан.

4.2 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу*

Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*

бірлік

единиц

	2011	2012	2013	
Өнертабысқа қорғау құжаттары берілді	1 887	1 400	1 500	Выдано охранных документов на изобретения
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	1 608	1 248	1 319	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	279	152	181	иностранным заявителям
Пайдалы модельдерге патенттер берілді	123	126	163	Выдано патентов на полезные модели
соның ішінде				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	63	80	98	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	60	46	65	иностранным заявителям
Өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжаттары берілді	270	274	280	Выдано охранных документов на промышленные образцы
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	142	122	148	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	128	152	132	иностранным заявителям

	2011	2012	2013	
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларына куәлік берілді оның ішінде:	6 185	6 487	6 794	Выдано свидетельств на товарные знаки и знаки обслуживания
Мадридтік жүйе бойынша	-	3734	3 985	в том числе: по Мадридской системе национальным заявителям
ұлттық өтініш берушілер	917	1 039	1 248	заявителям
шетелдік өтініш берушілер	1 546	1 714	1 561	иностранным заявителям
Селекциялық жетістіктерге патенттер берілді:	50	67	122	Выдано патентов на селекционные достижения:
оның ішінде:				в том числе:
Жануарлар тұқымдарына оның ішінде:	19	-	42	Породы животных
ұлттық өтініш берушілер	19	-	42	в том числе: национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	- иностранным заявителям
Өсімдік сорттары	31	67	80	Сорта растений
оның ішінде:				в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	31	67	80	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	- иностранным заявителям

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша.
По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан.

4.3 Облыстар бойынша жаңа технологиялар мен техника объектілері жасау туралы мәліметтер

Сведения о создании новых технологий и объектов техники по областям

бірлік

единиц

	2011	2012	2013
Қазақстан Республикасы	837	957	1144
Ақмола	17	64	52
Ақтөбе	21	12	17
Алматы	46	11	24
Атырау	7	17	17
Батыс Қазақстан	43	24	28
Жамбыл	42	39	23
Қарағанды	113	184	175
Қостанай	62	94	74
Қызылорда	18	21	18
Маңғыстау	9	16	12
Оңтүстік Қазақстан	84	111	93
Павлодар	64	87	63
Солтүстік Қазақстан	2	5	265

	2011	2012	2013
Шығыс Қазақстан	116	73	60
Астана қаласы	47	97	98
Алматы қаласы	146	102	125

4.4 Облыстар бойынша қолданылған жаңа технологиялар мен техника объектілері туралы мәліметтер

Сведения об использовании новых технологий и объектов техники по областям

бірлік

единиц

	2011	2012	2013
Қазақстан Республикасы	528	651	1230
Ақмола	17	64	59
Ақтөбе	42	39	53
Алматы	44	14	36
Атырау	8	16	38
Батыс Қазақстан	39	20	27
Жамбыл	30	24	29
Қарағанды	19	31	44
Қостанай	58	131	59
Қызылорда	-	5	53
Маңғыстау	9	16	12
Оңтүстік Қазақстан	46	34	160
Павлодар	64	85	83
Солтүстік Қазақстан	1	2	172
Шығыс Қазақстан	25	17	47
Астана қаласы	53	75	102
Алматы қаласы	73	78	256

5. ИННОВАЦИЯЛАР ИННОВАЦИИ

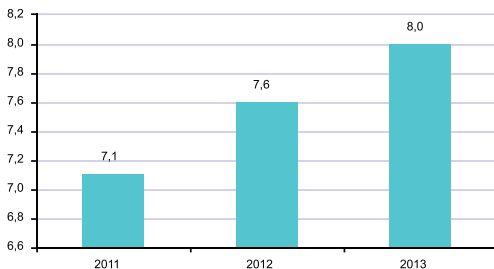
5.1 Кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной активности предприятий

	2011	2012	2013	
Респонденттер саны, барлығы	10 723	21 452	22 070	Количество респондентов, всего
одан:				из них:
өнімдік және үдерістік инновациясы бар	614	1 215	1 062	имеющие продуктовые и процессные инновации
өнімдік және үдерістік инновациялар бойынша инновация саласындағы белсенділік деңгейі, пайызбен	5,7	5,7	4,8	уровень активности в области инноваций по продуктовым и процессным инновациям, в процентах
инновацияның барлық түрлері бойынша инновациясы барлар инновацияның барлық түрлері бойынша инновациясаласындағы белсенділік деңгейі, пайызбен	7,1	7,6	8,0	имеющие инновации по всем типам инноваций
инновациясы жоқ инновация саласындағы енжарлық деңгейі, пайызбен	9 962	19 830	20 296	уровень активности в области инноваций по всем типам инноваций, в процентах
Инновациялық өнімдерінің ЖІӨ-дегі үлесі, пайызбен	0,85	1,25	1,69	не имеющие инновации
				уровень пассивности в области инноваций, в процентах
				Доля инновационной продукции к ВВП, в процентах

**Инновацияның барлық түрлері бойынша инновация саласындағы
белсенділік деңгейі**
Уровень активности в областной инновации по всем типам инноваций

пайызбен

в процентах

5.2 2013 жылға кәсіпорындардың инновация түрі бойынша саны
Количество предприятий по типам инноваций за 2013г.

бірлік

единиц

	Инновацияның төрт түрінің бірі болған кәсіпорын- дардың саны	Одан				
		өнімдік иннова- циясы барлар	үдерістік иннова- циясы барлар	марке- тингтік иннова- циясы барлар	ұйымдық иннова- циясы барлар	иннова- цияның барлық төрт түрі де барлары
		Из них				
	Количество предприятий, имеющие хотя бы один из четырёх типов инноваций	имеющие продуктовые инновации	имеющие процессные инновации	имеющие марке- тинговые инновации	имеющие организа- ционные инновации	имеющие все четыре типа инноваций
Қазақстан						
Республикасы	1 774	681	768	334	617	28
Ақмола	83	27	15	18	32	-
Ақтобе	68	21	25	28	8	-
Алматы	126	44	45	23	43	2
Атырау	41	20	23	-	2	-
Батыс Қазақстан	34	24	34	6	4	1
Жамбыл	75	28	30	5	40	1
Қарағанды	148	46	57	13	67	3
Қостанай	164	48	37	32	71	-
Қызылорда	85	23	33	21	69	2
Маңғыстау	20	3	8	8	8	-

	Инновацияның төрт түрінің бірі болған кәсіпорындардың саны	Одан				
		өнімдік инновациясы барлар	үдерістік инновациясы барлар	маркетингтік инновациясы барлар	ұйымдық инновациясы барлар	инновацияның барлық төрт түрі де барлары
	Количество предприятий, имеющие хотя бы один из четырех типов инноваций	Из них				
		имеющие продуктовые инновации	имеющие процессные инновации	имеющие маркетинговые инновации	имеющие организационные инновации	имеющие все четыре типа инноваций
Оңтүстік Қазақстан	129	102	126	14	10	9
Павлодар	95	33	49	12	30	1
Солтүстік Қазақстан	114	30	84	5	7	-
Шығыс Қазақстан	99	44	65	15	13	1
Астана қаласы	179	97	42	36	84	4
Алматы қаласы	314	91	95	98	129	4

5.3 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары

Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности

млн. теңге

млн. теңге

	2011	2012	2013	
Барлығы	194990,9	325 639,3	431 993,8	Всего
оның ішінде:				в том числе:
мемлекеттік меншік	8 091,4	9 194,5	39 420,7	государственная собственность
жеке меншік	137 451,5	282 167,9	345 562,8	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	49 448,0	34 276,9	47 010,2	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

**5.4 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары,
қаржыландыру көздері бойынша**
**Затраты на технологические инновации предприятий по источникам
финансирования**

млн. теңге

млн. тенге

	2011	2012	2013	
Барлығы	194 990,9	325 639,3	431 993,8	Всего
соның ішінде:				в том числе:
республикалық бюджет	12 873,1	37 402,9	17 465,6	республиканский бюджет
олардан:				из них:
дамыту				средства
институттарының				институтов
қаражаты	12 390,8	5 730,8	18 321,8	развития
олардан:				из них:
инновациялық гранттар	228,9	1 119,0	2 821,0	инновационные гранты
жергілікті бюджет	6 613,4	1 273,9	3 743,4	местный бюджет
меншікті қаражат	114 565,8	153 425,0	285 044,4	собственные средства
өзгелері	60 938,6	133 537,5	125 740,4	прочие

6. АҚПАРАТТЫҚ ҚОҒАМ ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО

6.1 АКТ секторы Сектор ИКТ

	2011	2012	
Қызметкерлердің орташатізімдік саны, мың адам	61,4	63,3	Среднесписочная численность работников, тыс. человек
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	87 589	116 999	Инвестиции в основной капитал, млн. тенге
оның ішінде:			в том числе:
меншікті қаражат	85 262	100 801	собственные средства
шетелдік қаражаттар	-	21	иностранные средства
қарыз қаражаттар	1 899	15 644	заемные средства
бюджет қаражаты	428	533	бюджетные средства
АКТ секторының тауарларын (қызметтерін) өндіру және тарату көлемінің ЖІӨ жалпы көлеміндегі үлесі	3,4	3,6	Доля объема производства и реализации товаров (услуг) сектора ИКТ в общем объеме ВВП
Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санында АКТ секторының үлес салмағы	2,2	2,1	Удельный вес сектора ИКТ в общей численности занятых

Жалғасы

Продолжение

	2013	
Қызметкерлердің орташатізімдік саны, мың адам	63,1	Среднесписочная численность работников, тыс. человек
Негізгі капиталға салынған инвестициялар, млн. тенге	116 769	Инвестиции в основной капитал, млн. тенге
оның ішінд келесі қаражаттар есебінен:		в том числе за счет средств:
мемлекеттік бюджет	488	государственного бюджета
меншікті	97 504	собственных
банктердің кредиттері	31	кредитов банков
оның ішінде:		из них:
шетелдік банктердің кредиттері	-	кредитов иностранных банков
басқа да қарыз	18 746	других заемных
оның ішінде:		из них:
резидент еместердің қарыз қаражаттары	8 163	заемных средств нерезидентов

	2013	
АКТ секторының тауарларын (қызметтерін) өндіру және тарату көлемінің ЖІӨ жалпы көлеміндегі үлесі		Доля объема производства и реализации товаров (услуг) сектора ИКТ в общем объеме ВВП
Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санында АКТ секторының үлес салмағы		Удельный вес сектора ИКТ в общей численности занятых

6.2 2013 жылғы экономикалық негізгі секторлары бойынша

АКТ қолданатын ұйымдар

Организации, использующие ИКТ, по основным секторам экономической деятельности за 2013г.

пайызбен

в процентах

	Дербес компьютерлер	Интернет	Кең жолақты қолжетімділік	
	Персональные компьютеры	Интернет	Широкополосный доступ	
Кәсіпкерлік сектор	66,6	60,7	47,6	Предпринимательский сектор
Мемлекеттік басқару	97,2	88,2	66,0	Государственное управление
Орта білім	99,6	95,1	66,3	Среднее образование

6.3 «Технологиялық даму деңгейі» факторы бойынша бәсекеге

қабілеттіліктің ғаламдық индекстерінің көрсеткіштері

Показатели глобального индекса конкурентоспособности по фактору «Уровень технологического развития»

бірлік

в единицах

	2011	2012	2013	
100 адамға шаққандағы ұялы байланыс абоненттерінің тығыздығы	152	180	178	Плотность абонентов сотовой связи на 100 человек
100 адамға шаққандағы тіркелген интернет абоненттерінің тығыздығы	8	10	12	Плотность абонентов фиксированного интернета на 100 человек
100 адамға шаққандағы кең жолақты жоғарғы жылдамдықты қолжетімділікті пайдаланумен тіркелген интернет абоненттерінің тығыздығы	7	9	11	Плотность абонентов фиксированного интернета с использованием высокоскоростного широкополосного доступа на 100 человек

	2011	2012	2013	
100 адамға шаққандағы халықтың компьютерлермен қамтамасыз етілуі	23	24	29	Обеспеченность населения компьютерами на 100 человек
100 адамға шаққандағы Интернет пайдаланушылар саны	50	62	63,3	Количество пользователей Интернет на 100 человек

6.4 ТМД елдері бойынша ұялы байланыс абоненттері*
Абоненты подвижной сотовой связи по странам СНГ*

100 адамға шаққандағы пайызбен

на 100

жителей, в процентах

	2011	2012	2013
Армения	108,34	111,91	112,42
Әзірбайжан	109,97	108,77	107,61
Беларусь	113,17	113,52	118,79
Грузия	102,40	109,2	-
Қырғызстан	116,17	124,18	121,45
Молдова	90,81	101,99	106,01
Ресей	142,05	145,33	152,84
Тәжікстан	80,92	81,51	91,83
Түрікменстан	103,79	114,06	116,89
Украина	121,34	130,34	138,06
Өзбекстан	90,37	71,03	74,31

6.5 ТМД елдері бойынша 100 адамға шаққандағы Интернет пайдаланушылар*
Пользователи Интернет на 100 жителей по странам СНГ*

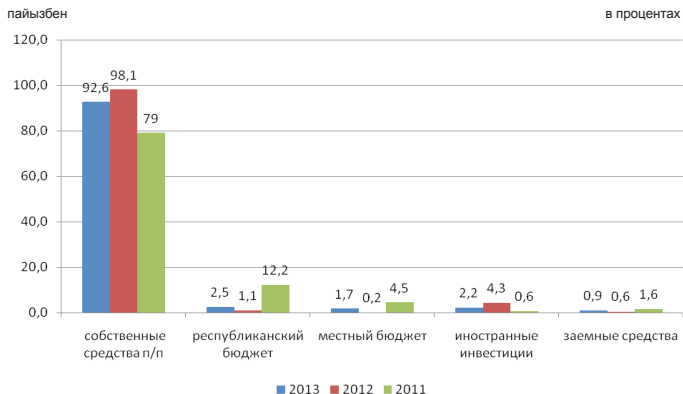
пайызбен

в процентах

	2011	2012	2013
Армения	32,00	39,16	46,30
Әзірбайжан	50,00	54,20	58,70
Беларусь	39,65	46,91	54,17
Грузия	36,60	45,50	-
Қырғызстан	20,00	21,72	23,40
Молдова	38,00	43,37	48,80
Ресей	49,00	63,80	61,40
Тәжікстан	13,03	14,51	16,00
Түрікменстан	5,00	7,20	9,60
Украина	28,71	35,27	41,80
Өзбекстан	30,20	36,52	38,20

* Халықаралық Электрбайланысы одағының деректері.
 По данным Международного Союза электросвязи.

6.6 Қаржыландыру көздері бойынша ақпараттық технологияларға жұмсалған жалпы шығындар
Общие затраты на информационные технологии по источникам финансирования

7. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЛЫСТЫРУЛАР МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ

7.1 Зерттеулер мен өзірлемелерді орындаған ұйымдардың қызмет секторлары бойынша бөлінуі*

Распределение организаций, осуществлявшие исследования и разработки,
по секторам деятельности*

бірлік

единиц

	Барлығы Всего	оның ішінде в том числе			
		мемлекеттік государствен+ ный	кәсіпкерлік предприни- мательский	жоғары білім высшего образования	коммерциялық емес некоммерческих организаций
Әзірбайжан					
2011	143	92	13	38	-
2012	140	90	11	39	-
Армения					
2011	72	66	-	6	-
2012	72	66	-	6	-
Беларусь					
2011	501	96	331	70	4
2012	530	104	352	70	4
Қазақстан					
2011	412	85	149	115	63
2012	345	69	105	121	50
Қырғызстан					
2011	84	42	17	25	-
2012	84	36	18	30	-
Молдова					
2011	64	...	...	...	...
2012	69	...	...	...	...
Ресей					
2011	3 682	1 457	1 450	696	79
2012	3 566	1 467	1 362	660	77
Тәжікстан					
2011	54	40	-	14	-
2012	60	43	-	17	-
Украина					
2011	1 255	508	570	176	1
2012	1 208	496	535	176	1

* Бұл жерде және бұдан әрі ТМД Статкомитетінің деректері.
Здесь и далее данные Статкомитета СНГ.

7.2 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған қызметкерлердің саны
Численность работников, осуществлявшие исследования и разработки

	Барлығы, мың адам Всего, тыс. человек	оның ішінде барлық қызметкерлерге қатынасы, пайызбен в том числе в процентах к общей численности работников			
		мемлекеттік государствен+ ный	кәсіпкерлік предприни- мательский	жоғары білім высшего образования	коммерциялық емес некоммерческих организаций
Өзірбайжан					
2011	18,7	63,6	10,7	18,2	7,5
2012	21,6	71,1	10,5	9,6	8,8
Армения					
2011	5,7	78,0	5,1	9,9	7,0
2012	5,6	72,5	6,5	9,9	11,1
Беларусь					
2011	31,2	63,0	7,2	29,8	-
2012	30,4	30,4	63,5	7,2	29,3
Қазақстан					
2011	18,0	63,8	6,1	15,9	14,2
2012	20,4	66,1	6,4	16,8	10,7
Қырғызстан					
2011	3,3	66,7	8,0	12,3	13,0
2012	3,3	72,0	7,6	11,3	9,1
Молдова					
2011	5,2	64,7	5,4	15,5	14,4
2012	5,1	65,2	5,3	15,2	14,3
Ресей					
2011	735,3	51,0	8,4	24,2	16,4
2012	726,3	51,3	8,1	24,2	16,4
Тәжікстан					
2011	2,5	61,7	11,7	14,7	11,9
2012	3,5	62,9	11,7	15,0	10,4
Украина					
2011	134,8	52,2	10,8	18,4	18,6
2012	129,9	52,8	10,3	18,4	18,5

**7.3 Экономикалық белсенді 10 000 адамға шаққанда зерттеулер мен
өзірлемелерге қатысқан қызметкерлердің саны**
**Численность персонала, занятого исследованиями и разработками, в
расчете на 10 000 занятых в экономике**

	2010	2011	2012
	барлығы/ всего		
Әзірбайжан	41	42	45
Армения	54	52	48
Беларусь	73	68	67
Қазақстан	24	21	23
Қырғызстан	21	14	14
Молдова	41	44	45
Ресей	135	104	103
Тәжікстан	23	12	13
Украина	96	68	65
Әзірбайжан	26	26	31
Армения	31	40	36
Беларусь	43	43	43
Қазақстан	15	14	15
Қырғызстан	13	9	10
Молдова	28	28	29
Ресей	65	53	53
Тәжікстан	13	8	8
Украина	46	35	34

**7.4 Зерттеулер мен өзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар шығын
түрлері бойынша (ұлттық валютада)**

**Внутренние затраты на исследования и разработки по видам затрат
(в национальной валюте)***

	Барлығы Всего	оның ішінде в том числе		
		ішкі ағымдағы шығындар внутренние текущие затраты	одан из них	капитальные затраты
			еңбекақы шығындары затраты на оплату труда	
Әзірбайжан, млн. манат				
2011	109,8	106,2	33,1	3,6
2012	117,3	113,8	25,3	3,5
Армения, млрд. драм				
2011	9,4	9,4	3,0	0
2012	9,8	9,7	3,4	0,02

	Барлығы Всего	оның ішінде в том числе		
		ішкі ағымдағы шығындар внутренние текущие затраты	одан из них	капитальные затраты
			еңбекақы шығындары затраты на оплату труда	
Беларусь, млрд. беларусских рублей				
2011	2 081,9	1 619,2	524,9	462,7
2012	3 537,8	3 059,8	1 005,4	478,0
Қазақстан, млрд. тенге				
2011	43,4	38,2	14,0	5,1
2012	51,3	47,3	14,8	4,0
Қырғызстан, млн. сом				
2011	447,1	446,9	133,3	0,2
2012	515,5	515,4	195,0	0,05
Молдова, млн. лей				
2011	333,5	312,9	147,6	20,6
2012	368,2	354,1	168,0	14,1
Ресей, млрд. российских рублей				
2011	610,4	568,4	239,2	42,0
2012	699,9	655,1	268,1	44,8
Тәжікстан, млн. сомон				
2011	36,1	32,5	4,6	3,6
2012	40,6	39,0	4,7	1,6
Украина, млрд. гривен				
2011	9,6	9,4	3,8	0,2
2012	10,6	10,4	4,2	0,2

7.5 Жұмыс түрлеріне қарай ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі ағымдағы шығындардың бөлінуі (ұлттық валютада*)
Распределение внутренних текущих затрат на научные исследования и разработки по видам работ (в национальной валюте)

	Барлығы Всего	соның ішінде в том числе		
		іргелі зерттеулер фундаментальные исследования	қолданбалы зерттеулер прикладные исследования	Әзірлемелер разработки
Әзірбайжан, млн. манат				
2011	106,2	54,3	36,0	15,9
2012	113,8	58,2	29,9	25,7
Армения, млрд. драм				
2011	9,4	4,2	0,4	4,8
2012	9,7	4,3	0,6	4,8
Беларусь, млрд. беларусских рублей				
2011	1 619,2	255,1	504,5	859,6
2012	3 059,8	441,6	1 126,9	1 491,3
Қазақстан, млрд. тенге				
2011	38,2	7,5	20,8	9,9
2012	47,3	11,3	24,3	11,7
Қырғызстан, млн. сом				
2011	44,6	87,5	42,7	316,7
2012	515,4	176,9	55,0	283,5
Молдова, млн. лей				
2011	312,9	78,1	176,3	58,5
2012	354,1	85,1	190,7	78,3
Ресей, млрд. российских рублей				
2011	568,4	106,9	113,1	348,4
2012	655,1	108,2	129,3	417,6
Тәжікстан, млн. сомон				
2011	32,5	14,8	13,0	4,7
2012	39,0	23,0	9,4	6,6
Украина, млрд. гривен				
2011	9,4	2,2	1,7	4,4
2012	10,4	2,6	1,9	4,8

7.6 Ғылыми-зерттеу ұйымдарындағы қызметкерлердің саны қызмет секторлары бойынша

Распределение численности работников научно-исследовательских организаций по секторам деятельности

адам

человек

	Барлығы Всего	соның ішінде в том числе			
		мемлекеттік государствен+ ный	кәсіпкерлік предприни- мательский	жоғары білім Высшего образования	коммерциялық емес некоммерческих организаций
Өзірбайжан					
2001	15 929	12 057	2 748	1 124	-
2011	18 687	13 851	1 830	3 006	-
2012	21 573	15 987	1 909	3 471	206
Армения					
2000	7 309	7 309	-	-	-
2011	5 718	4 654		1 064	-
2012	5 598	4 642	-	956	-
Беларусь					
2000	32 926	11 432	18 472	3 022	-
2011	31 194	8 150	19 995	3 046	3
2012	30 437	8 041	19 479	2 908	9
Қазақстан					
2000	14 756	9 435	2 239	2 868	214
2011	18 003	5 909	5 164	5 516	1 414
2012	20 404	4 921	4 718	9 405	1 360
Қырғызстан					
2000	3 493	2 036	1 273	184	-
2011	3 333	1 743	647	943	-
2012	3 264	1 504	554	1 206	-
Молдова					
2000	5 889	...	...	...	...
2011	5 216	3 309	667	1 240	-
2012	5 121	3 202	682	1 237	-
Ресей*					
2000	888	256	591	41	-
2011	735	255	420	59	1
2012	726	272	394	59	1
Тәжікстан					
2000	3 144	2 567	-	577	-
2011	2 537	2 229	-	308	-
2012	3 511	2 771	-	740	-

* тыс. человек.

7.7 Қазақстан мен басқа елдердің зерттеушілік белсенділігінің серпіні*
Динамика исследовательской активности Казахстана в сравнении
с другими странами*

бірлік

единиц

	Жарияланымдар саны		
	Количество публикаций		
	2010	2011	2012
Әзірбайжан	866	947	798
Армения	939	1 058	1 022
Беларусь	1 667	1 695	1 659
Қазақстан	508	725	1 693
Қырғызстан	92	104	149
Молдова	356	385	416
Ресей	41 009	39 766	45 271
Тәжікстан	76	106	119
Түрікменстан	31	42	22
Өзбекстан	563	504	511
Украина	7 919	8 655	9 688

Жалғасы

Продолжение

	Сілтемелердің жалпы саны		
	Общее число ссылок на них		
	2010	2011	2012
Әзірбайжан	1 339	1 125	849
Армения	3 251	2 155	1 989
Беларусь	3 300	2 049	2 198
Қазақстан	397	154	776
Қырғызстан	96	45	188
Молдова	524	180	354
Ресей	46 182	12 503	-
Тәжікстан	52	12	70
Түрікменстан	45	9	13
Өзбекстан	473	75	303
Украина	10 783	2 746	-

* Бұл жерде және бұдан әрі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің деректері бойынша.

Здесь и далее по данным Комитета науки Министерства образования и науки Республики Казахстан.

7.8 2012 жылы басқа елдермен салыстырғанда жекелеген білім салаларындағы Қазақстанның библиометриялық көрсеткіштері
Библиометрические показатели Казахстана в отдельных областях знания в сравнении с другими странами в 2012г.

бірлік

единиц

	Аграрлық және биологиялық ғылымдар Аграрные и биологические науки		Химия		Жер туралы ғылымдар (геоғылымдар) Науки о Земле (геонауки)	
	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость
Әзірбайжан	150	278	541	333	154	235
Армения	139	217	355	361	199	1 156
Беларусь	183	439	1 366	1 539	116	130
Қазақстан	167	205	450	427	217	259
Қырғызстан	44	67	38	71	99	187
Молдова	67	68	306	1 121	24	39
Ресей	10 600	-	30 227	-	17 042	-
Тәжікстан	24	25	65	39	51	81
Түрікменстан	7	6	1	0	18	12
Өзбекстан	195	368	433	340	150	443
Украина	1 151	1 489	4 884	7 459	1 977	3 499

Жалғасы

Продолжение

	Материалтану Материаловедение		Математика		Физика және астрономия Физика и астрономия	
	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияла- нымдар публикации	сілтемелер цитируемость
Әзірбайжан	393	303	416	562	821	3 295
Армения	267	353	456	1 217	1 896	11 026
Беларусь	1 224	1 690	741	1 363	2 412	9 075
Қазақстан	416	284	353	190	747	1 050
Қырғызстан	19	30	19	27	63	97
Молдова	514	1 172	156	99	639	1 613
Ресей	21 846	-	18 627	-	55 806	-
Тәжікстан	49	63	43	7	73	75
Түрікменстан	2	0	43	53	28	13
Өзбекстан	243	317	357	316	752	1 383
Украина	7 195	-	3 546	3 536	11 642	-

7.9 Web of Science и Scopus шетелдік рейтингтік баспалардағы қазақстандық жарияланымдар санының индексі

Количество казахстанских публикаций в зарубежных рейтинговых изданиях, индексируемых в Web of Science и Scopus

бірлік

единиц

	Web of Science (Thomson Reuters)			Scopus (Elsevier)		
	Жарияланымдардың жалпы саны Общее количество публикаций		Қазақстандық жарияланымдардың үлесі, пайызбен Доля публикаций РК, в процентах	Жарияланымдардың жалпы саны Общее количество публикаций		Қазақстандық жарияланымдардың үлесі, пайызбен Доля публикаций РК, в процентах
	Қазақстандық Казахстанский	Әлемдік ағын Мировой поток		Қазақстандық Казахстанский	Әлемдік ағын Мировой поток	
2011	380	2 007 973	0,019	514	2 405 644	0,021
2012	648	2 022 606	0,032	757	2 435 575	0,031
2013	839	2 141 759	0,039	1 642	2 649 284	0,061

Қысқаша әдіснамалық түсініктемелер Краткие методологические пояснения

Ғылым

Статистикалық бюллетеньде ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстардың (бұдан әрі – ҒЗТҚЖ) көлемін орындау, жұмыс түрлері бойынша ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар, қаржыландыру көздері мен ҒЗТҚЖ орындайтын мамандардың саны туралы деректер қамтылған.

Ғылыми зерттеулер – ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелеріне қол жеткізу мақсатында ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстар шеңберінде ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілері тиісті ғылыми әдістермен және құралдармен жүзеге асыратын қолданбалы, іргелі, стратегиялық ғылыми зерттеулер.

Іргелі зерттеу – табиғат, қоғам, адам дамуының негізгі заңдылықтары мен олардың өзара байланысы туралы жаңа ғылыми білім алуға бағытталған теориялық және (немесе) эксперименттік зерттеу.

Қолданбалы зерттеулер – практикалық мақсаттарға қол жеткізу және нақты міндеттерді шешу үшін жаңа білім алуға және оны қолдануға бағытталған қызмет.

Стратегиялық зерттеулер – стратегиялық міндеттерді шешуге бағытталған іргелі не қолданбалы зерттеулер.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын мамандарға ҒЗТҚЖ орындауға

әзірлеулердің құны.

Наука

В статистическом бюллетене содержатся данные о выполнении научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ (далее – НИОКР), затратах на научные исследования и разработки по видам работ, источникам финансирования и численности специалистов, выполняющих НИОКР.

Научные исследования – прикладные, фундаментальные, стратегические научные исследования, осуществляемые субъектами в рамках научно-исследовательских, опытно-конструкторских и технологических работ, надлежащими научными методами и средствами в целях достижения результатов научной и (или) научно-технической деятельности.

Фундаментальное исследование – теоретическое и (или) экспериментальное исследование, направленное на получение новых научных знаний об основных закономерностях развития природы, общества, человека и их взаимосвязи.

Прикладное исследование – деятельность, направленная на получение и применение новых знаний для достижения практических целей и решения конкретных задач.

Стратегические исследования – фундаментальные либо прикладные исследования, направленные на решение стратегических задач.

Численность специалистов, выполняющих научные исследова-

тікелей қатысатын жоғары және орта кәсіби білімді мамандар жатады. Олар біліктілік (білім) деңгейі, ғылым салалары, салалар, өңірлер, жынысы мен жасына қарай жіктеледі.

Зерттеуші-мамандар – жаңа білімді, өнімді, үдерісті, тәсілдер мен жүйелерді, сондай-ақ басқарушылықта тиісті жобаларды енгізуге атсалысатын білікті мамандар

Техникалық персоналдар – бұл қызметтік міндеттері техника, физика, биология, қоғамдық және гуманитарлық ғылым салаларында немесе олардың бірінде техникалық білімді қажет ететін қызметкерлер

Өзге персонал – бұл ҒЗТҚЖ жобаларында немесе осындай жобаларға тікелей қатысы бар жобаларға атсалысатын білікті немесе білікті емес кеңсе қызметкерлері және хатшылар.

Ішкі шығындар – есепті жылдың ішінде кәсіпорындардың өз күшімен орындаған шығыстар.

Сыртқы шығындар – есепті кезең ішінде есеп беретін ұйымдармен жасалған шарттар бойынша тараптық ұйымдар орындаған ғылыми зерттеулер мен

дования и разработки, включает специалистов с высшим и средним профессиональным образованием, непосредственно участвующих в выполнении НИОКР. Классифицируются по уровням квалификации, областям науки, отраслям, регионам, полу, возрасту.

Специалисты-исследователи – это профессионалы, задействованные в образовании или создании новых знаний, продуктов, процессов, методов и систем, а также в менеджменте соответствующих проектов.

Технический персонал – это работники, служебные обязанности которых требуют технических знаний и опыта в одной или нескольких областях техники, в физике, биологии, социальных или гуманитарных науках.

Прочий персонал – это квалифицированные или неквалифицированные специалисты, секретарский и конторский персонал, принимающие участие в проектах НИОКР или непосредственно связанные с такими проектами

Внутренние затраты – расходы, выполненные собственными силами предприятия в течение отчетного периода.

Внешние затраты – стоимость научных исследований и разработок, выполненных сторонними организациями по договорам в течение отчетного периода.

Инновациялар

Инновации

Инновация – экономикалық тиімділікті арттыру мақсатында экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ескере отырып, жаңа немесе жетілдірілген өндірістер, технологиялар, тауарлар, жұмыстар мен қызметтер, техникалық, өндірістік, әкімшілік, коммерциялық сипаттағы ұйымдастырушылық шешімдер, сондай-ақ өзге де пайдасы бар нәтиже түрінде іс жүзінде асырылған жеке және (немесе) заңды тұлғалар қызметінің нәтижесі.

Инновацияға жұмсалған шығындар - кәсіпорындар ауқымында орындалатын инновациялық қызметтердің әр түрлі түрлерінің жүзеге асуымен байланысты ақшалай түрдегі нақты шығыстар.

Инновациялық қызмет – нарықта енгізілген жаңа немесе жетілдірілген өнімге ойларды ауыстырумен байланысты қызмет; тәжірибелік қызметте қолданылып жүрген жаңа немесе жетілдірілген технологиялық жүйе; түбінде инновацияға алып келетін ғылыми-техникалық, ұйымдық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар жүйесін ұсынатын әлеуметтік қызметке жаңа тәсіл;

Өнімдік инновация - бұл ерекшеліктері немесе пайдалану тәсілдері бөлігі бойынша жаңа немесе айтарлықтай жақсартылған тауар немесе қызметтерді енгізу.

Үдерістік инновация - бұл жаңа немесе айтарлықтай маңызды өндірісті немесе өнімді әкеліге әсер тидіртуді енгізу. Мұнда технология-

Инновация - результат деятельности физических и (или) юридических лиц, получивший практическую реализацию в виде новых или усовершенствованных производств, технологий, товаров, работ и услуг, организационных решений технического, производственного, административного, коммерческого характера, а также иного общественно полезного результата с учетом обеспечения экологической безопасности в целях повышения экономической эффективности.

Затраты на инновации – фактические расходы в денежном выражении, связанные с осуществлением различных видов инновационной деятельности, выполняемой в масштабе предприятия.

Инновационная деятельность - это вид деятельности, связанные с трансформацией идей в новый или усовершенствованный продукт, внедренный на рынке; в новый или усовершенствованный технологический процесс, использованный в практической деятельности; новый подход к социальным услугам, который предполагает комплекс научно-технических, организационных, финансовых и коммерческих мероприятий, которые в совокупности приводят к инновациям.

Продуктовая инновация - это внедрение товара или услуги, являющихся новыми или значительно улучшенными по части их свойств или способов использования.

Процессная инновация - это

лар, өндіріс құралдары және/немесе бағдарламалық қамтамасыз ету айтарлықтай өзгерістері жатады.

Маркетингілік инновация - бұл өнімнің дизайнында немесе қаттамасындағы, оның қоймалануына, нарыққа қосылуына немесе сату бағаларын белгілеуіне айтарлықтай өзгерістерді қоса, маркетингінің жаңа әдістерін енгізу.

Ұйымдық инновация - фирманың іскерлік тәжірибесіне, жұмыс орындарын және сыртқы байланыстарын ұйымдастыруға жаңа ұйымдық әдісті енгізу.

Жаңа өнім — кәсіпорында алғашқы жасалған өнім, сондай-ақ жаңартылған, жаңа сапалық сипаттама алған және өзінің технико-экономикалық көрсеткіштері бойынша техника дамуының заманауи деңгейлеріне жауап беретін немесе құқықтық қорғалған, яғни өнертабысқа, өнеркәсіптік үлгіге, пайдалы модельге расталған патенттері (алғы патенттері) бар өнім.

внедрение нового или значительно улучшенного способа производства или доставки продукта. Сюда входят значительные изменения в технологии, производственном оборудовании и/или программном обеспечении.

Маркетинговая инновация - внедрение нового метода маркетинга, включая значительные изменения в дизайне или упаковке продукта его складировании, продвижении на рынок или в назначении продажной цены;

Организационная инновация - это внедрение нового организационного метода в деловой практике фирмы, в организации рабочих мест или внешних связях.

Новая продукция – продукция, впервые изготовленная на предприятии, а также модернизированные изделия, получившие новую качественную характеристику и по своим технико-экономическим показателям отвечающие требованиям современного уровня развития техники или имеющие правовую защиту, т.е. подтвержденные наличием патентов (предпатентов) на изобретение, промышленный образец, полезную модель.

Ғылым. Инновациялар.
Ақпараттық қоғам/
Статистикалық бюллетень /
Астана қаласы, 2014

Наука. Инновации.
Информационное общество/
Статистический бюллетень /
г.Астана 2014

Шығаруға жауапты:
Қызмет көрсету және энергетика
статистикасы басқармасы
Басқарма басшысы
З.Р. Якупова
тел. +7 7172 74 90 60

Ответственный за выпуск:
Управление статистики услуг и
энергетики
Руководитель управления
Якупова З.Р.
тел. +7 7172 74 90 60

«Prosper Print» ЖШС типографиясы
Мекенжай: Астана қаласы,
Ақжол көшесі, 51
тел. +7 7172 68 27 37

Типография ТОО «Prosper Print»
Адрес: г. Астана
ул. Ақжол, 51
тел. +7 7172 68 27 37